

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

תענית ב

עניין: ג' מפתחות שלא נמסרו ביד שליח

והקדמה למסכת תענית

דברי הגמ'

ומלקוש אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים

אדרת אליהו פרשת וזאת הברכה ולכן אמרו רז"ל מזכירין גבורות גמלים בתחיית המתים ואמרו מתוך שהיא שקולה כחחיית המתים לפיכך קבעו בתחיית המתים. וסנין כי הגשמים אינן ע"פ הטבע כלל כי כל הדברים בעולם אומרים הפלוסופים שהוא ע"פ הטבע אף זריחת השמש ושקיעתה הכל על הגשמים מודים שאינן ע"פ טבע כלל כאשר אנו רואים בפעמים לא ירד כלל ופעמים ירד בכל יום ויום ולכן נקרא גבורות גשמים שזו ניכר גבורת ה' יותר מכל הדברים וז"ש מתוך שהיא שקולה וכו' כי גם בתחיית המתים מודים כולם שהוא אינו ע"פ טבע טע"פ טבע לא יחכן שיהא האדם הנרקב מזמן רב לחזור ולהיות ולכן קבעו בתחיית המתים

פרי צדיק שמיני עצרת

בשמע"ל כאמרס ז"ל (תשנית ז'): גדול יום הגשמים יותר ממסן תורה כש"ג יערוך כמסר לקמי מי נפלה במי. והייט כי בשמע"ל שהוא יום הגשמים. הוא המקור והשורש של התורה כדאיחא בתיקונים דבי' נביא דאורייתא לאשקאה חילנא. כי התורה נקראת עץ חיים. אמנם מפני שגם עסק התורה הוא רק ע"פ השגת ושכל האדם יש בה כח הנעלם שהוא המקור והמעין מבחי' כתר דאי' בתיקונים דאי'ו שקיא דחילנא כמיא דאשקי לחילנא. ונביא זו דאוריית' נשפע בשמע"ל אחר ז' ימי התג שהם נגד ז' אושפוזין שהמה עסק התורה ע"י השגת המדות בקדושה. כי בכל האושפוזין נמלא בהם כח התורה באברהם אבי' נמלא שוימן לו הקב"ה שמי כליוה ובי' מלמדות לו תורה. וילחק ידוע דאוריית' מסערא דגבורה נפקא. (זח"ג ב' ב') ויעקב שימש בבית עבר י"ד שנים. ומשה הוא עיקר תורת משה. ואהרן נאמר ותורה יבקשו מפיו. ויוסף הי' הכן זקונים שמסר לו מה שלמד בשם ועבר. וגם נפרש מאביו בפרק עגלה ערופה. ודהמע"ה הוא מלכות פה תורה שבע"פ קרינין לי' אמנם מפני שכל עסק התורה ע"פ ז' המדות הק' הוא מלד השגת שכל נבראים ע"ז בא אח"ז יום שמיני עצרת הנשפע נביא דאורייתא שהוא השקאה בלב מהמעין ומקור כח הנעלם ועי"ז נקלט הקדושה לקיום כדברינו הנ"ל:

[מב] ענין אמרס ז"ל (תענית ב'). שלשה מספחות לא מסרן הקב"ה ביד שליח. של חי' של גשמים. ושל תחיית המתים. י"ל שהוא ע"ד אמרס ז"ל (מו"ק כ"ח). בני חי' ומונח לא בזכותא חליא אלא בזולא. של חיה הוא בני. של גשמים הוא מונוי. ושל תחיית המתים הוא חיה. וזכותא הוא מעשה המלוה שפטי השנה ושכל תפיסת האדם ומולא הוא המקור שלמעלה מתפיסת האדם והוא בחי' אין. שידוע מסה"ק אין מול לישראל שבחי' האין הוא. המול לישראל. וזה ענין שלש מספחות הללו שלא מסרן הקב"ה ביד מלאך. כי המלאך הוא נברא רק ממעשה המלוה שהוא ע"פ השגת ושכל הנבראים. ושרש ג' דברים הללו מהם מהמקור והשרש שלמעלה מתפיסת הנבראים וזוה יונח קושיית התום' שנחסר לחליהו מפתח של גשמים ותחיה. שבאמת זה הי' מבחי' המקור. כי לריק גזור וכביכול הקב"ה בעלמו מקיים ולא הי' מלד שליחות וגם יונח זוה הקושיא הלא נתוסף חיים לחוקי' המלך בזכותא שלו. כי באמת זה הי' מבחי' מולא שנתדבק בהמקור שהוא למעלה מתפיסת האדם בשער החמישים שהוא בחי' בינה בפנימיות נקודה שכלב כאמרס ז"ל (ברכות י'): על ויסב חוקי' פניו אל הקיר שהחפלה מקירות לבו. ועל רמז זה מברכין בגשמים

